

Bruxelles, 20. veljače 2023.
(OR. en)

5220/23

COHOM 8
COPS 11
CONUN 6
COASI 1
MAMA 7
COEST 11
COAFR 5
DEVGEN 5
CFSP/PESC 31

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	20. veljače 2023.
Za:	Delegacije

Predmet:	Zaključci Vijeća o prioritetima EU-a na forumima UN-a za ljudska prava u 2023.
----------	--

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o prioritetima EU-a na forumima UN-a za ljudska prava u 2023., koje je Vijeće odobrilo na 3932. sastanku, održanom 20. veljače 2023.

Zaključci Vijeća o prioritetima EU-a na forumima UN-a za ljudska prava u 2023.

1. U 2023. obilježava se **75. obljetnica Opće deklaracije o ljudskim pravima**. EU ponovno potvrđuje svoju nedvosmislenu predanost poštovanju, zaštiti i ostvarivanju svih ljudskih prava te obrani njihove univerzalnosti. EU je ujedinjen u svojoj nepokolebljivoj potpori sustavu Ujedinjenih naroda za ljudska prava te će, kao prioritet svojeg vanjskog djelovanja, nastaviti aktivno podupirati, braniti i promicati sva ljudska prava. EU se zalaže za snažan i učinkovit UN koji može odgovoriti na izazove 21. stoljeća, podupire izvješće glavnog tajnika UN-a naslovljeno „Naš zajednički program” i poziva na odgovarajuće financiranje sustava UN-a za ljudska prava. U duhu Bečke deklaracije i Akcijskog programa, usvojenih prije 30 godina, EU ponovno potvrđuje da su ljudska prava **univerzalna, nedjeljiva, međuovisna i međusobno povezana**, i to neovisno o tome jesu li ona građanska, kulturna, gospodarska, politička ili socijalna. EU i dalje poziva na opću ratifikaciju i provedbu Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima i Međunarodnog pakta o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima, kao i drugih konvencija o ljudskim pravima.
2. EU pozdravlja imenovanje novoizabranog **Visokog povjerenika UN-a za ljudska prava**, snažno podupire njegov mandat te poziva sve države da poštuju njegovu neovisnost i da u potpunosti surađuju s Visokim povjerenikom i njegovim Uredom, uz istodobno osiguravanje odgovarajućeg financiranja. EU naglašava važnost rada Ureda Visokog povjerenika na terenu, usmjerenog na to da se državama pomogne ojačati njihov nacionalni okvir za ljudska prava. EU poziva sve države da u potpunosti sudjeluju u sustavu ljudskih prava, koji uključuje Vijeće za ljudska prava te nositelje mandata za posebne postupke te nositelje drugih mandata, na tematskoj razini i za pojedinu zemlju, tijela utvrđena Ugovorima i univerzalni periodični pregled.

3. EU će nastaviti **suradivati sa svim regijama svijeta** i angažirati se u dobroj vjeri kako bi poboljšao stanje ljudskih prava, spriječio i zaustavio kršenja i povrede ljudskih prava te pozvao na odgovornost odgovorne osobe. EU se obvezuje na suradnju s članicama UN-a kako bi naglasio da je poštovanje ljudskih prava ključan element otpornih, uključivih i demokratskih društava. EU na taj način nastoji osigurati da se forumima UN-a za ljudska prava slijedi sveobuhvatan tematski program i da se nastave rješavati najteže povrede i kršenja ljudskih prava, neovisno o tome gdje su počinjeni i tko su njihovi počinitelji. EU će upotrijebiti sve instrumente koje ima na raspolaganju, uključujući EU-ov globalni režim sankcija u području ljudskih prava, kako bi do promjena došlo i kako bi poboljšao stanje ljudskih prava diljem svijeta.
4. EU će opetovano pozivati sve države svijeta da osiguraju pravilno funkcioniranje **demokratskih institucija**, poštovanje vladavine prava i načela dobrog upravljanja te neovisnost pravosuđa te da se bore protiv nekažnjavanja. EU će i dalje biti predan promicanju pristupa pravosuđu i djelotvornom pravnom lijeku za žrtve kršenja i povreda ljudskih prava. U cilju utvrđivanja **odgovornosti** EU će pozvati, ili poduprijeti pozive drugih, na neovisne istrage kršenja međunarodnog prava o ljudskim pravima i međunarodnog humanitarnog prava, uključujući kršenja koja bi mogla doseći razinu međunarodnih kaznenih djela. EU će nastaviti promicati univerzalnost Rimskog statuta na njegovu 25. obljetnicu te pružati političku i financijsku potporu Međunarodnom kaznenom sudu. I dalje će biti predan tome da privede pravdi počinitelje najtežih međunarodnih kaznenih djela, u skladu s međunarodnim pravom.

5. Ove godine, kao i prethodnih, EU će izraziti svoje mišljenje protiv **kršenja i povreda ljudskih prava gdje god do njih dođe te smatra da su Treći odbor Opće skupštine UN-a i Vijeće za ljudska prava primjereni forumi za rješavanje tih situacija**. EU će pružiti potporu relevantnim inicijativama koje bi se trebale naći na dnevnom redu Vijeća za ljudska prava ili Trećeg odbora. EU će nastaviti preuzimati vodeću ulogu u inicijativama koje se odnose na Afganistan, Bjelarus, Burundi, Demokratsku Narodnu Republiku Koreju, Eritreju, Mjanmar/Burmu i Etiopiju te će nastaviti potonju poticati u njezinim naporima za pomirenje, odgovornost i tranzicijsko pravosuđe. Pomno će pratiti inicijative u vezi s Kambodžom, Srednjoafričkom Republikom, Demokratskom Republikom Kongom, Gruzijom, uključujući stanje ljudskih prava u gruzijskim odcijepljenim regijama Abhaziji i Južnoj Osetiji, Iranom, Libijom, Malijem, Nikaragvom, okupiranim palestinskim područjem, Somalijom, Južnim Sudanom, Šri Lankom, Sudanom, Sirijom, Venezuelom te, prema potrebi, druge inicijative za pojedine zemlje. EU će aktivno sudjelovati u interaktivnim dijalozima s nositeljima mandata za posebne postupke i u općenitim raspravama kako bi se pozornost skrenula na kritične situacije u području ljudskih prava, među ostalim u Ruskoj Federaciji i Kini.

6. EU će osobito nastaviti najoštrije osuđivati ničim izazvanu i neopravdanu ratnu agresiju Rusije na **Ukrajinu** i javno se suprotstavljati svim kršenjima međunarodnog prava o ljudskim pravima i međunarodnog humanitarnog prava, uključujući seksualno i rodno uvjetovano nasilje, koja proizlaze iz ruske vojne agresije. EU pozdravlja i potiče daljnje napore na tome da se osigura da oni odgovorni za ratne zločine i druge najteže zločine povezane s agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine u potpunosti odgovaraju za njih, uključujući načine za osiguravanje pozivanja na odgovornost za zločin agresije. Ističe svoju potporu istragama koje provodi tužitelj Međunarodnog kaznenog suda i obnovi mandata Istražnog povjerenstva za Ukrajinu od strane Vijeća za ljudska prava. EU će pozvati Rusiju da se u potpunosti pridržava svojih obveza u skladu s međunarodnim pravom, da odmah i bezuvjetno prekine svoju agresiju te da u potpunosti poštuje suverenitet, neovisnost i teritorijalnu cjelovitost Ukrajine unutar njezinih međunarodno priznatih granica. EU će također nastaviti pozivati bjeloruske vlasti da prestanu omogućavati rusku ratnu agresiju. EU će nastaviti pomno pratiti stanje na državnim područjima Ukrajine koje je Ruska Federacija nezakonito pripojila, uključujući Autonomnu Republiku Krim i grad Sevastopolj, te će s tim u vezi podupirati relevantne inicijative.

7. Kriza ljudskih prava u **Afganistanu** sve je dublja, posebno u pogledu žena, djevojčica, pripadnika etničkih i vjerskih manjina i skupina te LGBTI osoba, kojima se sustavno uskraćuju ljudska prava. EU osuđuje ponovno uvođenje tjelesnog kažnjavanja i smrtne kazne, kao i uskraćivanje prava na obrazovanje afganistanskim ženama i djevojčicama te ozbiljno ograničavanje njihova sudjelovanja u javnom i društvenom životu, uključujući zabranu rada s nevladinim organizacijama. EU će poduprijeti mandat posebnog izvijestitelja za stanje ljudskih prava u Afganistanu i nastaviti isticati odgovornost talibana u osiguravanju poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda. EU će nastaviti izražavati potporu cjelokupnom narodu **Mjanmara/Burme**, uključujući Rohindže i druge manjine, te pozivati na okončanje svih činova nasilja vojnog režima Mjanmara diljem zemlje, kao i na bezuvjetno i trenutačno puštanje na slobodu svih onih koji su proizvoljno pritvoreni, posebno kao posljedica vojnog udara 2021., te na ponovnu uspostavu demokratskog procesa uz sudjelovanje svih dionika. U tom pogledu EU će ponovno istaknuti potrebu za utvrđivanjem odgovornosti za sva kršenja ljudskih prava u toj zemlji te će nastaviti podupirati rad Neovisnog istražnog mehanizma za Mjanmar i pozvati sve zemlje na suradnju s tim mehanizmom. EU će pozvati **iranske** vlasti da poštuju ljudska prava, uključujući prava žena i djevojčica, slobodu mišljenja i izražavanja, slobodu vjeroispovijesti ili uvjerenja te pravo na mirno okupljanje. Ujedno će apelirati na zaustavljanje represije nad prosvjedima, oslobađanje svih nenasilnih prosvjednika i pružanje pravičnog postupka svim pritvorenicima. EU će ponovno istaknuti svoje nedvosmisleno protivljenje smrtnoj kazni, osuditi nedavne smrtne kazne izrečene i provedene u kontekstu aktualnih prosvjeda u Iranu te pozvati iransku vladu da zaustavi sva daljnja pogubljenja te da u potpunosti surađuje s neovisnom misijom za utvrđivanje činjenica koju je osnovalo Vijeće za ljudska prava. EU će nastaviti pratiti i osuđivati sustavnu unutarnju represiju nad civilnim društvom, borbama za ljudska prava, kritičarima, neovisnim medijima te pripadnicima manjinskih skupina, uključujući pripadnike nacionalnih manjina, i drugih stigmatiziranih skupina u **Ruskoj Federaciji i Bjelarusu** te će njihove vlasti pozvati da poštuju ljudska prava i temeljne slobode. EU će pozvati Bjelarus na trenutačno i bezuvjetno puštanje na slobodu i rehabilitaciju svih političkih zatvorenika. EU će od Bjelarusa hitno zatražiti da u potpunosti surađuje s međunarodnim i regionalnim mehanizmima za praćenje ljudskih prava. EU će pozvati Rusku Federaciju da u potpunosti surađuje sa svim posebnim postupcima u vezi sa stanjem ljudskih prava u Ruskoj Federaciji. EU će ponovno istaknuti svoju ozbiljnu

zabrinutost zbog stanja ljudskih prava u **Kini**, među ostalim u Autonomnoj regiji Tibetu, Autonomnoj regiji unutarnje Mongolije, Hong Kongu i Autonomnoj ujgurskoj regiji Xinjiang, upućujući na preporuke neovisnog izvješća Visokog povjerenika o stanju ljudskih prava u Xinjangu. EU će posebnu pozornost posvetiti potpunom uživanju ljudskih prava i ostvarivanju temeljnih sloboda, posebno slobode izražavanja, udruživanja i mirnog okupljanja te slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja, kao i zaštiti prava žena i djevojčica, očuvanju kulturnog identiteta i ukidanju prisilnog rada. Nadalje, nastavit će pomno pratiti pojedinačne zabrinjavajuće slučajeve boraca za ljudska prava. EU će pozvati kinesku vladu i vlasti Hong Konga da ponovno uspostave potpuno poštovanje vladavine prava i ljudskih prava. EU će pozvati na prestanak kršenja međunarodnog humanitarnog prava te kršenja i povreda ljudskih prava od strane svih sudionika sukoba u **Siriji**, a posebno režima i njegovih saveznika, te će ponovno naglasiti da je uključivo političko rješenje koje se temelji na Rezoluciji Vijeća sigurnosti UN-a 2254 jedini put prema održivom miru. EU pozdravlja izvješće glavnog tajnika UN-a u kojim se preporučuje osnivanje novog međunarodnog tijela za nestale osobe u Siriji te će pozitivno razmotriti prijedloge za potporu takvom mehanizmu. Osim toga, od **Turske** se, kao zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u i dugogodišnje članice Vijeća Europe, očekuje da će poštovati svoje obveze.

8. U kontekstu 25. obljetnice Deklaracije o borcima za ljudska prava EU će udvostručiti svoje napore kako bi podržao borce za ljudska prava i na forumima UN-a blisko surađivao s **civilnim društvom i borcima za ljudska prava** u najširem smislu, među ostalim organizacijama koje vode žene i mladi. EU će nastaviti braniti i promicati potpuno i smisleno sudjelovanje civilnog društva u svim kategorijama forumâ UN-a. EU će snažno osuditi svaki oblik odmazde protiv boraca za ljudska prava i organizacija civilnog društva koji surađuju, nastoje surađivati ili su surađivali sa sustavom UN-a. EU će u tom pogledu nastaviti podupirati rad pomoćnika glavnog tajnika UN-a za ljudska prava. EU će biti vodeći akter u promicanju sigurnog i poticajnog okruženja za civilno društvo i borce za ljudska prava, uključujući one koji su aktivni u egzilu, te će nastaviti osuđivati sve prijetnje ili napade na njih. Posebnu pozornost posvetit će novonastalim prijetnjama borcima za ljudska prava, kao što su nezakoniti nadzor na internetu i transnacionalna represija. EU će posebnu pozornost obratiti na posebne rizike s kojima se suočavaju određene kategorije boraca za ljudska prava koje su često izložene diskriminaciji, nasilju i uznemiravanju, na internetu i izvan njega, ponajprije žene koje se bore za ljudska prava, borci za ljudska prava u području okoliša i zemljišta i borci za ljudska prava autohtonih naroda, borci za prava LGBTI osoba i oni koji brane radnička prava. EU će se također usprotiviti pravnim i administrativnim mjerama kojima se smanjuje građanski prostor, kao što su prepreke registraciji nevladinih organizacija, ograničenja pristupa resursima, zahtjevna pravila za provjeru i pretjerani zahtjevi za izvješćivanje. EU će blisko surađivati s Visokim povjerenikom UN-a za ljudska prava i posebnim postupcima kako bi osigurao da se čuje glas civilnog društva i boraca za ljudska prava.

9. EU će nastaviti promicati i štititi pravo na **slobodu mišljenja i izražavanja** na internetu i izvan njega, **kao i slobodu medija**, te osuđivati uznemiravanje, prijetnje i napade na novinare, blogere i druge medijske djelatnike. Ojačat će potporu pluralizmu i neovisnosti medija i podsjetiti na odgovornost država da osiguraju da su njihovo nacionalno zakonodavstvo, politike i djelovanja u vezi s informacijama skladu s njihovim obvezama na temelju međunarodnog prava o ljudskim pravima. EU će i dalje upozoravati na slučajeve povećane državne kontrole nad internetskim prostorom, štiteći pritom demokratske procese i osiguravajući pristup koji je utemeljen na ljudskim pravima i obuhvaća cijelo društvo za proaktivno suzbijanje manipulacije informacijama iz inozemstva i dezinformiranja. EU će također ojačati svoje djelovanje u cilju podupiranja **akademske slobode**. EU će nastaviti štititi i promicati **slobodu okupljanja i udruživanja** te osuđivati zastrašivanje, prijetnje i nasilje nad mirnim prosvjednicima.
10. EU će i dalje biti predan promicanju i zaštiti prava na **slobodu vjeroispovijesti ili uvjerenja** za sve pojedince diljem svijeta. Osuđivat će diskriminaciju, netoleranciju, nasilje i progon kojima je podvrgnuta ili koje vrši bilo koja osoba na temelju vjeroispovijesti ili uvjerenja. EU će promicati i štititi pravo svih osoba da imaju ili nemaju određenu vjeroispovijest ili uvjerenje i da iskazuju ili promijene svoju vjeroispovijest ili uvjerenje, uz osuđivanje kriminalizacije apostazije i zlouporabe zakonâ o bogohuljenju. EU će nastaviti podupirati međuvjerski dijalog kao učinkovit alat za promicanje ljudskih prava. EU će aktivno surađivati s posebnim izvijestiteljem UN-a za slobodu vjeroispovijesti ili uvjerenja i podupirati njegov mandat.

11. EU će nastaviti osuđivati primjenu **mučenja** i drugih oblika okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja diljem svijeta. EU će javno osuđivati proizvoljna uhićenja i pritvaranja te će dodatno podupirati neovisno praćenje zatvora i drugih mjesta namijenjenih lišavanju slobode te poboljšanje uvjeta u pritvoru i postupanja s osobama lišenima slobode, u skladu s međunarodnim obvezama i standardima. EU će ponovno pozvati na opću ratifikaciju i učinkovitu provedbu Konvencije UN-a protiv mučenja i njezina Fakultativnog protokola. U okviru svojih nastojanja da na svjetskoj razini iskorijeni mučenja EU će nastaviti promicati Globalni savez za suzbijanje trgovine proizvodima koji služe za mučenje te će razmotriti daljnje korake za zabranu trgovine robom koja se upotrebljava za izvršenje smrtne kazne i mučenje. EU će se i dalje snažno protiviti **smrtnoj kazni** u svim okolnostima te će promicati najširu ratifikaciju Drugog fakultativnog protokola uz Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima. EU će pozvati sve preostale zemlje koje još primjenjuju smrtnu kaznu da je ukinu ili da zadrže ili uvedu moratorij kao prvi korak prema njezinu ukidanju. Poticati će države u kojima je na snazi moratorij na zakonsko ukidanje smrtne kazne.
12. EU će nastaviti pozivati sve države da poštuju međunarodno pravo o ljudskim pravima te da omogućе da UN i mehanizmi za praćenje ljudskih prava imaju bezuvjetan i neometan pristup njihovim državnim područjima. Ujedno će nastaviti pozivati sve strane u oružanim sukobima na potpuno poštovanje **međunarodnog humanitarnog prava** te osiguravanje potpunog, sigurnog, neposrednog i neometanog pristupa diljem zemlje za dostavu humanitarne pomoći stanovništvu kojem je ona potrebna. EU će nastaviti poticati strane u oružanim sukobima da poduzmu sve potrebne mjere za zaštitu civila i civilnih objekata. EU će nastaviti podupirati veće uključivanje ljudskih prava u napore UN-a usmjerene na postizanje mira i sigurnosti. Kako bi se dodatno zaštitili civili i promicalo principijelno humanitarno djelovanje, EU će partnere podupirati i u usvajanju i provedbi čvrstih okvira za poštovanje ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava.

13. EU ponovno potvrđuje svoju predanost poštovanju, zaštiti i ostvarivanju te promicanju svih **gospodarskih, socijalnih i kulturnih prava**, uključujući, među ostalim, pravo na obrazovanje, hranu, vodu i sanitarne uvjete, zdravlje, odgovarajuće stanovanje i dostojanstven rad te s tim u vezi podupire relevantne inicijative. EU će se proaktivno angažirati u pogledu gospodarskih, socijalnih i kulturnih prava u svim svojim inicijativama. Nastavit će posebnu pozornost posvećivati onim aspektima krize u području sigurnosti opskrbe hranom koji su povezani s ljudskim pravima. EU će nastaviti promicati pravo na **obrazovanje**, uključujući obrazovanje o ljudskim pravima i cjeloživotno učenje, povezanost s **digitalnom agendom**, socijalnu i digitalnu uključenost, rodnu ravnopravnost i osnaživanje svih žena te nediskriminaciju. EU će nastaviti promicati aspekte zaštite kulturne baštine.
14. EU će aktivno promicati univerzalna ljudska prava i temeljne slobode, vladavinu prava i demokratska načela u **digitalnom prostoru**. EU će promicati pristup novim digitalnim tehnologijama koji se temelji na ljudskim pravima, među ostalim u pogledu umjetne inteligencije. EU će i dalje aktivno sudjelovati na forumima UN-a kako bi skrenuo pozornost na mogućnosti i učinak na ljudska prava novih digitalnih tehnologija i onih u nastajanju. EU će nastaviti surađivati s Uredom Visokog povjerenika za ljudska prava i drugim partnerima na provedbi Plana za digitalnu suradnju glavnog tajnika UN-a, među ostalim s Uredom izaslanika za tehnologiju, kao i na izradi globalnog digitalnog pakta. EU će se zalagati za otvoren, slobodan, interoperabilan, pouzdan i siguran internet te će nastaviti upozoravati na posljedice blokiranja interneta, cenzure na internetu i nezakonitog nadzora na internetu. EU će nastaviti pozivati na zaštitu internetskog prostora za građansko djelovanje, poboljšanje zaštite podataka te borbu protiv dezinformacija i kiberkriminaliteta.

15. EU će nastaviti podupirati mjere čiji je cilj odgovoriti na posljedice **klimatskih promjena, gubitka bioraznolikosti i uništavanja okoliša** na potpuno uživanje svih ljudskih prava. EU će s tim u vezi promicati važnu ulogu boraca za ljudska prava koji djeluju u području okoliša i koji pripadaju autohtonim narodima. EU će aktivno sudjelovati u raspravama o promicanju ljudskog prava na čist, zdrav i održiv okoliš te će promicati uključenost i nediskriminaciju. EU će aktivno sudjelovati u rezolucijama UN-a o povezanosti ljudskih prava s klimom i okolišem, među ostalim u kontekstu ishoda Konferencije COP27. EU naglašava važnost osiguravanja pristupa informacijama, sudjelovanja javnosti u donošenju odluka i pristupa pravosuđu u pitanjima okoliša.
16. EU će ponovno istaknuti svoje stajalište da je potpuno ostvarenje svih ljudskih prava za sve preduvjet za postizanje uključivog i održivog razvoja. U tom će duhu EU nastaviti doprinositi provedbi UN-ova Programa održivog razvoja do 2030., i to primjenom pristupa razvojnoj suradnji koji se temelji na ljudskim pravima. Taj pristup, u skladu sa zajedničkim stajalištem EU-a na tu temu, doprinosi **pravu na razvoj** koje počiva na univerzalnoj, nedjeljivoj, međusobno povezanoj i uzajamno osnažujućoj prirodi svih ljudskih prava, pri čemu su pojedinci središnji akteri, pokretači i korisnici razvojnog procesa. Što se tiče postupka razrade pravno obvezujućeg instrumenta o pravu na razvoj, EU će se konstruktivno angažirati, ne dovodeći u pitanje svoje konačno stajalište, kako bi revidirani nacrt konvencije o pravu na razvoj u potpunosti bio usklađen s međunarodnim normama u području ljudskih prava.

17. EU će snažno promicati i jačati međunarodne napore usmjerene na **rodnu ravnopravnost**, napredak i potpuno uživanje svih ljudskih prava od strane svih žena i djevojčica, kao i na njihovo osnaživanje, u skladu sa svojim međunarodnim obvezama, među ostalim osvještavanjem rodne ravnopravnosti u kontekstu različitih zemalja i tematika. EU će nastaviti promicati integraciju rodne perspektive u mirovne i sigurnosne inicijative, među ostalim provedbom Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1325 o ženama, miru i sigurnosti te naknadnih rezolucija. EU će iskoristiti svaku pojedinačnu priliku na svim relevantnim forumima za ponovnu potvrdu i ispunjenje tih obveza, među ostalim u okviru Komisije o položaju žena i Komisije o stanovništvu i razvoju, te ističe potrebu za ambicioznim i transformativnim pristupom za rješavanje temeljnih uzroka i čimbenika rizika rodne neravnopravnosti, diskriminacije i nasilja nad ženama i djevojčicama. EU će svoje napore nastaviti usmjeravati na sprečavanje i iskorjenjivanje svih oblika **seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja** na internetu i izvan njega, uključujući nasilje u obitelji i nasilje intimnog partnera, dječje, rane i prisilne brakove, genitalno sakaćenje žena i druge štetne prakse protiv žena i djevojčica, te će promicati napore na razini cijelog društva kako bi se muškarce i dječake uključilo kao saveznike i korisnike rodne ravnopravnosti u iskorjenjivanje seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja, uklanjanje svih rodni nejednakosti, rješavanje diskriminirajućih zakona i društvenih normi te borbu protiv rodni stereotipa. Vijeće podsjeća na svoju predanost podupiranju ravnopravnog, potpunog, učinkovitog i smislenog sudjelovanja žena i mladih, u svoj njihovoj raznolikosti, među ostalim u svim sferama javnog i političkog života, u skladu s Akcijskim planom EU-a za ljudska prava i demokraciju za razdoblje 2020. – 2024.

18. EU je i dalje predan promicanju, zaštiti i ostvarivanju svih ljudskih prava te potpunoj i djelotvornoj provedbi Pekinške platforme za djelovanje i programa djelovanja Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju, kao i ishoda revizijskih konferencija, a u tom kontekstu predan je i **spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima**. S obzirom na to EU ponovno potvrđuje svoju predanost promicanju, zaštiti i ostvarivanju prava svakog pojedinca na potpunu kontrolu nad pitanjima povezanim s vlastitom spolnošću te spolnim i reproduktivnim zdravljem i prava da o njima odlučuje slobodno i odgovorno, bez diskriminacije, prisile i nasilja. EU nadalje naglašava potrebu za univerzalnim pristupom kvalitetnim, cjenovno pristupačnim i sveobuhvatnim informacijama i obrazovanju o spolnom i reproduktivnom zdravlju, što uključuje sveobuhvatan spolni odgoj, te uslugama zdravstvene skrbi.
19. EU će se i dalje snažno protiviti svim oblicima **diskriminacije** te će se jače boriti protiv njih, uz pridavanje posebne pozornosti višestrukim i intersekcijskim oblicima diskriminacije, među ostalim na temelju spola, rase, etničke ili socijalne pripadnosti, vjeroispovijesti ili uvjerenja, političkih ili drugih mišljenja, invaliditeta, dobi, seksualne orijentacije i rodnog identiteta. EU ponovno ističe svoju predanost jednakosti i nediskriminaciji i pravu svih osoba na uživanje cijelog niza ljudskih prava i temeljnih sloboda, te sudjelovanju, među ostalim, mladih, djevojčica i žena, osoba s invaliditetom i LGBTI osoba, kao i zaštiti onih u nepovoljnom, ranjivom i marginaliziranom položaju, uključujući djecu. EU će sustavno i konstruktivno surađivati s UN-ovim mandatima usmjerenima na borbu protiv nasilja i svih oblika diskriminacije te će u tom pogledu nastaviti pružati snažnu potporu radu UN-a.

20. EU će nastaviti snažno promicati **prava djeteta**. Ta će obveza i dalje biti u središtu njegovih napora usmjerenih na sprečavanje svih oblika nasilja nad djecom, kao i na promicanje univerzalnog pristupa obrazovanju, s posebnim naglaskom na pristupu djevojčica obrazovanju. EU će nastaviti posebnu pozornost posvećivati onima koji se nalaze u sukobima ili su pretrpjeli sukob i onima u nepovoljnom, ranjivom i marginaliziranom položaju, uključujući djecu iz autohtonih naroda i djecu pripadnike manjina, među ostalim nacionalnih ili etničkih manjina, kao i djecu s invaliditetom. EU će u potpunosti podupirati i aktivno surađivati s mandatima posebnih predstavnika glavnog tajnika za djecu i oružane sukobe te nasilje nad djecom. Kako bi djeci zajamčila mogućnost da imaju pozitivno i sigurno iskustvo na internetu i da su zaštićena od opasnosti, neophodno je učinkovito boriti se protiv nasilja nad djecom na internetu, svih oblika iskorištavanja i zlostavljanja, kiberzlostavljanja i izloženosti štetnom sadržaju. EU će pozvati sve partnere koji to još nisu učinili da ratificiraju Konvenciju o pravima djeteta te da potiču i podupiru ratifikaciju i provedbu njezinih fakultativnih protokola.
21. EU će osnažiti svoje djelovanje kako bi osigurao da starije osobe **u potpunosti uživaju sva ljudska prava**, ojačao dugotrajnu skrb, posvetio se pitanju njezine kvalitete, dostupnosti i cjenovne pristupačnosti te podupro napore u borbi protiv dobne diskriminacije, predrasuda i stereotipa s ciljem osiguravanja dostojanstvenog života i dobrobiti starijih osoba, socijalne pravednosti i međugeneracijske solidarnosti. U tom pogledu EU će aktivno surađivati s otvorenom radnom skupinom UN-a o starenju.

22. Prije je potrebno braniti prava pripadnika manjina. EU će nastaviti pozivati sve države na poštovanje, zaštitu i ostvarivanje ljudskih prava pripadnika **manjina**, kako je navedeno u Deklaraciji o pravima osoba koje pripadaju nacionalnim ili etničkim, vjerskim i jezičnim manjinama. EU će promicati njihovo pravo na učinkovito sudjelovanje u kulturnom, vjerskom, društvenom, gospodarskom i javnom životu. EU će se protiviti svim oblicima poticanja na nasilje ili mržnju te govor mržnje, na internetu i izvan njega, uz istodobno očuvanje potpunog prava na slobodu mišljenja i izražavanja. EU će nastaviti rješavati pitanja pripadnika manjina u slučajevima kada njihovi predstavnici nisu u mogućnosti sami se izjašnjavati ili su im te mogućnosti ograničene, među ostalim u okviru Vijeća za ljudska prava i putem drugih relevantnih foruma.
23. EU će nastaviti promicati prava **autohtonih naroda** kako su navedena u Deklaraciji UN-a o pravima autohtonih naroda i međunarodnom pravu o ljudskim pravima te će se u tom pogledu aktivno uključiti u sve relevantne forume na kojima se raspravlja o pravima autohtonih naroda. EU će nastaviti aktivno sudjelovati u svim naporima za unaprjeđenje potpunog, učinkovitog i smislenog sudjelovanja predstavnika i institucija autohtonih naroda u odgovarajućim tijelima Ujedinjenih naroda, među ostalim u Vijeću za ljudska prava, u pogledu pitanja koja se na njih odnose. EU će isticati važnost zaštite boraca za ljudska prava koji su pripadnici autohtonih naroda, kao i osiguravanja toga da oni mogu bez straha od odmazde promicati ljudska prava. EU će promicati potpuno, učinkovito i smisleno sudjelovanje i vodstvo pripadnika autohtonih naroda. EU će naglasiti važnost toga da se djeci iz autohtonih naroda omogući pristup obrazovanju na vlastitom jeziku i u okviru vlastite kulture.

24. EU će nastojati uložiti dodatne napore kako bi konstruktivno sudjelovao u svim inicijativama povezanim s borbom protiv **rasizma**, rasne diskriminacije, ksenofobije i povezane netolerancije diljem svijeta, imajući na umu svoje dugogodišnje stajalište o potrebi da se osigura univerzalna ratifikacija te potpuna i učinkovita provedba Međunarodne konvencije o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije, kao i o potrebi za provedbom Deklaracije iz Durbanu i Programa djelovanja te, prema potrebi, racionalizacijom i pojednostavnjivanjem njezinih mehanizama praćenja.
25. EU će u odnosu na **izbjeglice, interno raseljene osobe i migrante** pojačati djelovanja s ciljem podupiranja međunarodnog prava i načela u području ljudskih prava te međunarodnog humanitarnog prava i prava o izbjeglicama te će pritom posebnu pozornost posvetiti djeci, starijim osobama, ženama i drugim osobama u ranjivom položaju. EU će nastaviti nuditi mogućnosti za zakonite načine migracije, uz potpuno poštovanje nacionalnih nadležnosti, te pozivati sve države da sprečavaju trgovanje ljudima i krijumčarenje ljudi, da zaštite žrtve, očuvaju pristup kojim se uzimaju u obzir rodna pitanja i pitanja djece te osiguraju učinkovit kazneni progon počinitelja. EU će nastaviti snažno osuđivati instrumentalizaciju izbjeglica i migranata koju pod okriljem države u političke svrhe provode treće zemlje te će raditi na suzbijanju takvih aktivnosti, uvijek uz potpuno poštovanje ljudskih prava i međunarodnog prava.

26. **Terorizam**, nasilni ekstremizam i organizirani kriminal ozbiljna su prijetnja miru i sigurnosti. EU poziva sve države da osiguraju da odgovor na teroristička kaznena djela i organizirani kriminal bude potpuno u skladu s međunarodnim pravom, osobito međunarodnim pravom o ljudskim pravima, međunarodnim humanitarnim pravom i međunarodnim pravom o izbjeglicama. Borba protiv terorizma uključuje odgovarajuće istrage i kazneni progon djela terorizma uz puno poštovanje ljudskih prava i vladavine prava, stavljanje žrtava u središte te osiguravanje zaštite i promicanja prava žrtava. EU će podupirati kontinuirano promicanje aktivnog i smislenog sudjelovanja žena u naporima za sprečavanje i suzbijanje terorizma.
27. EU će nastaviti surađivati s Uredom Visokog povjerenika za ljudska prava i Radnom skupinom UN-a za **poslovanje i ljudska prava** u svrhu promicanja provedbe vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima na globalnoj razini. Nastavit će podupirati donošenje nacionalnih akcijskih planova i izradu sveobuhvatnog okvira EU-a za provedbu vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, uzimajući kao primjer plan za vodeća načela UN-a za sljedeće desetljeće poslovanja i ljudskih prava. EU će ojačati svoj angažman na forumima UN-a i aktivno sudjelovati u raspravama UN-a o pravno obvezujućem instrumentu o poslovanju i ljudskim pravima te je spreman surađivati s predsjednikom Otvorene međuvladine radne skupine (OEIGWG) i skupine prijatelja predsjedništva, kao i s drugim partnerima, kako bi se istražili načini za uspostavu instrumenta utemeljenog na konsenzusu kojim se učinkovito mogu poboljšati zaštita žrtava i stvoriti jednaki uvjeti na globalnoj razini.
-